

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/40455,Delegacja-IPN-w-Instytucie-Pilsudskiego-w-Nowym-Jorku-i-w-amerykanskiej-Czestoch.html>
26.04.2024, 05:25

Delegacja IPN w Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku i w amerykańskiej Częstochowie

Przebywająca w Nowym Jorku delegacja IPN z prezesem Jarosławem Szarkiem na czele spotkała się z kierownictwem Instytutu Piłsudskiego.

Przedstawiciele IPN o współpracy obu instytucji rozmawiali z prezes Instytutu Piłsudskiego dr Iwoną Drąg-Korgą oraz jej zastępcą dr. Markiem Zielińskim. Dyrektor archiwum IPN Marzena Kruk i dyrektor Biura Edukacji Narodowej Instytutu Justyna Skowronek mówiły m.in. o digitalizacji dokumentów i udostępnianiu ich w Internecie oraz o inicjatywach edukacyjnych dla Polonii.

Prezes Jarosław Szarek zadeklarował dalszą pomoc dla Instytutu Piłsudskiego w pracy nad digitalizacją cennych dokumentów placówki oraz wsparcie działań edukacyjnych. – Blisko

współpracujemy z IPN od 2010 roku – komentowała dr Drąg-Korga. – Oprócz wspólnych projektów związanych z digitalizacją dokumentów pracownicy archiwum IPN przyszedli nam z pomocą w 2015 roku, gdy Instytut Piłsudskiego przenosił siedzibę z Manhattanu do Greenpoint. Archiwiści zabezpieczali i przenosili materiały, pomogli porządkować je i przygotować dokładne opisy.

Prezes wspominała również o korzystaniu z materiałów IPN przy prowadzeniu akcji edukacyjnych, takich jak pokaz filmu o Danucie Siedzikównie „Ince” czy wykorzystanie gier dydaktycznych. Dr Marek Zieliński podkreślał rosnące znaczenie udostępniania źródeł historycznych w Internecie. – Chcemy, aby wszyscy zainteresowani mogli swobodnie korzystać z dokumentów. By wpisując nazwisko, miejsce, wydarzenie lub datę, mogli odnaleźć dokument i się z nim zapoznać – zapewnił.

Polska delegacja rozmawiała także o planach współpracy środowisk polonijnych przy organizowaniu wydarzeń na „Przystanku Historia” w Nowym Jorku. Dyrektorka BEN Justyna Skowronek interesowała się zapotrzebowaniem na materiały edukacyjne dla uczniów szkół polonijnych i zapowiedziała wsparcie polskich nauczycieli. Kierownictwo Instytutu Piłsudskiego pokazało delegacji IPN pamiątki po emigracji polskiej oraz zbiory archiwalne i książki przechowywane w siedzibie instytucji.

* * *

6 czerwca delegacja polska spotkała się z dr Bożeną Leven, dyrektorką Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce. Rozmawiano o dalszej wspólnej pracy obu instytutów nad digitalizacją i ocaleniem archiwaliów polonijnych oraz przekazywaniem materiałów archiwalnych do Polski. Dyrektorka Leven, która złożyła wizytę w Polsce, dziękując za współpracę z Archiwum IPN, podkreśliła zwłaszcza wielkie zaangażowanie archiwistów. Goście mieli okazję zwiedzić siedzibę Polskiego Instytutu Naukowego, podziwiać zbiór obrazów, rysunków, a przede wszystkim archiwaliów ze starodrukami i kolekcją książek, w tym poloników. Dr Leven zwróciła uwagę, że te cenne zbiory są zagrożone z powodu wad budynku, w którym znajduje się siedziba Instytutu.

Tego samego dnia odbyło się nieplanowane spotkanie z wybitnym rzeźbiarzem Andrzejem

Pityńskim, twórcą m.in. Pomnika Katyńskiego w Jersey City czy Pomnika Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej w Warszawie. Artysta zaprosił delegację IPN do Ogrodu Rzeźb w New Jersey oraz do swojej pracowni. Opowiedział o trudnościach związanych z upamiętnianiem historii Polski i stawianiem pomników związanych z bohaterstwem i ofiarą Polaków. Prezes IPN Jarosław Szarek wskazał kilka tematów, m.in.

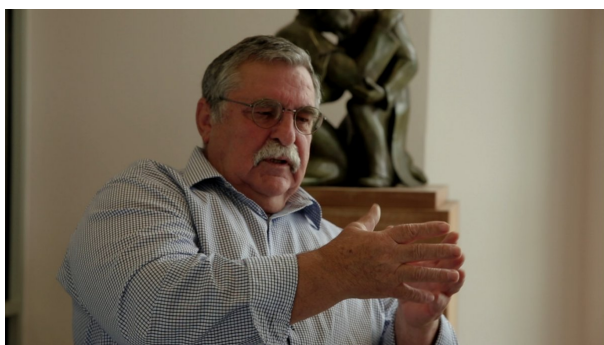

temat operacji polskiej NKWD, których artystyczna realizacja byłaby wielkim krokiem do upamiętnienia dramatycznych wydarzeń z historii Polski. Andrzej Pityński zapowiedział przekazanie do IPN posiadanych dokumentów oraz przedstawił swoje plany artystyczne, w których liczy na współpracę z Instytutem.

* * *

W czwartek 8 czerwca delegacja IPN udała się do New Jersey oraz Doylestown, gdzie na Cmentarzu Polskich Weteranów spoczywają polscy bohaterowie. Prezes IPN Jarosław Szarek, dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk oraz dyrektor pionu edukacyjnego Instytutu Justyna Skowronek zapalili znicze m.in. przy grobach Leonarda Zub-Zdanowicza „Zęba”, Antoniego Szackiego „Bohuna”, gen. Władysława Bortnowskiego oraz Stefana Korbońskiego.

Przedstawiciele IPN odwiedzili także Narodowe Sanktuarium pw. Matki Bożej Częstochowskiej, tzw. amerykańską Częstochowę, i złożyli wiązanki kwiatów pod Pomnikiem Mściciela (ang. Avenger). Pod Pomnikiem Katyńskim, autorstwa Andrzeja Pityńskiego, kwiaty złożyli prezes Jarosław Szarek oraz Krzysztof Nowak, przewodniczący Komitetu Pomnika Katyńskiego.

W czasie pobytu delegacji IPN w USA pracownicy Biura Edukacji Narodowej Instytutu zdobywają kolejne materiały w ramach prowadzonego od lat projektu nagrywania relacji świadków historii. Do Archiwum Historii Mówionej BEN IPN, w którym jest już ponad 2000 relacji tych świadków, zostanie włączona rozmowa z

Włodzimierzem Illickim – uczestnikiem protestów robotniczych z Grudnia 1970 w Gdyni.

Świadek zająć przeciwko władzom komunistycznym, który opuścił Polskę w 1974 roku, opowiedział o powstaniu komitetu strajkowego, którego został wiceprzewodniczącym i o złudnych nadziejach na bezkrwawe zakończenie protestów. Włodzimierz Illicki został brutalnie pobity, trafił do aresztu śledczego w Wejherowie. Nawet po odzyskaniu wolności

był represjonowany, nękanym przez SB.

Nagranie odbyło się w Narodowym Sanktuarium Matki Boskiej Częstochowskiej w Doylestown 8 czerwca. Rozmowę przeprowadzili Rafał Pękała i Sergiusz Kazimierczuk.

